

ØKO-KVIER I AMS HAR EN SVAG START PÅ LAKTATIONEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I de første uger af laktationen yder 1. kalvs køer i økologiske besætninger med AMS 1-4 kilo mælk mindre end kvier, der malkes i malkestald.

Holdbarhed er en vigtig værdi i økologisk mælkeproduktion, og det giver derfor fokus, at cirka 25 procent af alle økologiske 1. kalvs køer bliver sat ud allerede inden anden kælvning. Den væsentligste årsag til udsætning i første laktation er lav ydelse (1).

Tidligere data-opgørelser viser samtidig, at mælkeydelsen de første 4-6 uger efter kælvning generelt er lavere i besætninger, som malker med AMS (2).

På den baggrund har SEGES lavet en opgørelse på data fra ydelseskontrollen (RYK), som sammenligner opstartsydelsen hos 1. kalvs køer i besætninger med AMS og malkning i andre malkesystemer.

27 PROCENT AF ØKOLOGERNE MALKER MED AMS

Opstartsydelsen, som er illustreret grafisk i figur 1, er baseret på ydelseskontroller i perioden 5 til 90 dage efter kælvning hos 1. kalvs køer.

Kun besætninger med kendt malkesystem indgår, og der er således data fra 330 ydelseskontrollerede økologiske besætninger hvoraf 88 (27 %) malker med AMS.

Dataopgørelsen dækker ydelseskontroller i perioden september 2016 – september 2017 i økologiske besætninger med stor race.

Der indgår ikke besætninger med økologiske jersey på grund af for få data.

LAVERE YDELSE I DE FØRSTE 50 DAGE

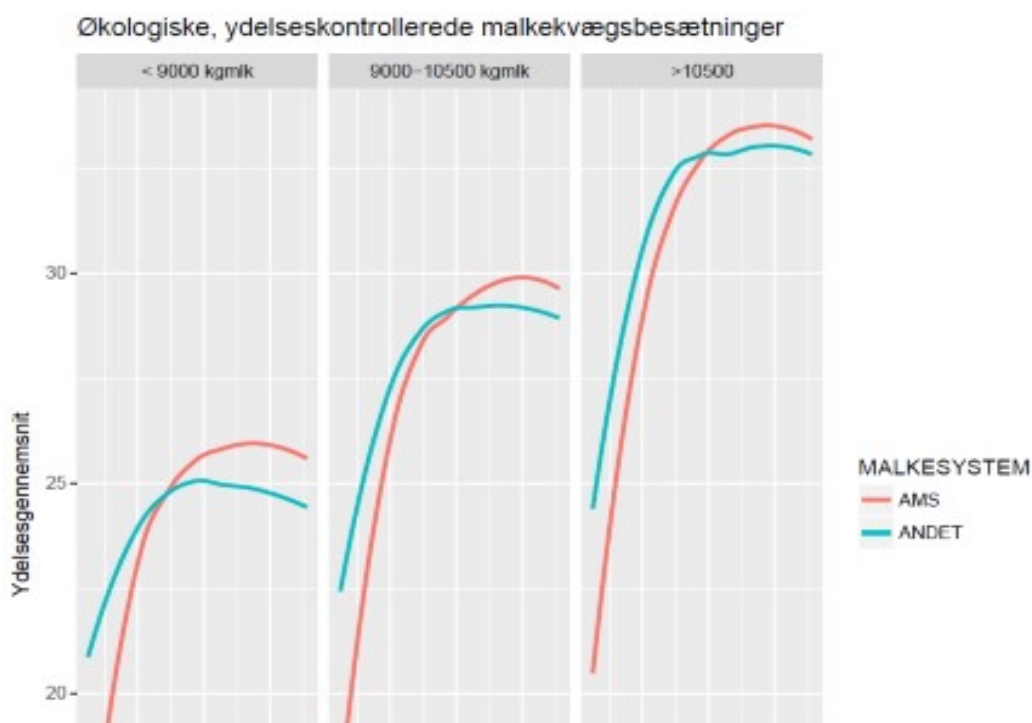
Opgørelsen i figur 1 er delt i tre, og sammenligner startydelsen økologiske besætninger med lav (< 9000 kg), middel (9.000-10.500 kg) og høj ydelse (>10.500 kg).

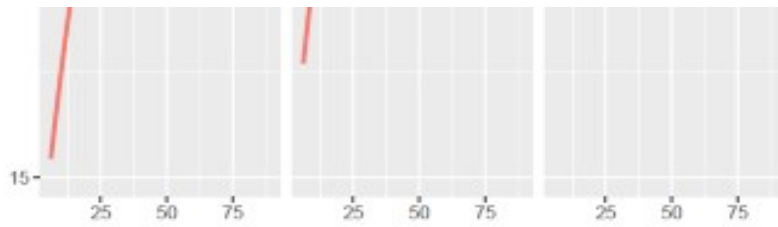
Figuren viser, at der i de første uger efter kælvning er størst forskel mellem AMS og andre malkesystemer i besætninger med lav ydelse. Forskellen er her op til 4 kilo mindre om dagen. Til gengæld kommer AMS-ydelsen hurtigere på niveau med de andre malkesystemer i gruppen af lavtydende end i besætningerne med middel og høj ydelse.

I besætninger med middel og høj ydelse yder AMS-kvierne cirka 3 kilo mindre ved kontroller 1-2 uger efter kælvning. Forskellen i de to højtydende grupper er først helt er udlignet 50 dage efter kælvning. Herefter er ydelsen højere i AMS-besætningerne, hvor laktationskurven også toppe på et højere niveau.

FOKUS PÅ MALKEFREKVENNS

Der foreligger ikke data for malkefrekvens til opgørelsen. Men det er sandsynligt, at den lavere ydelse i AMS-besætningerne kan hænge sammen med en lavere malkefrekvens de første uger af laktationen. Undersøgelsen tyder derfor på, at der kan være behov for en særlig indsats omkring tilvænning til malkning i AMS og opfølgning på manglende eller ufuldstændige malkninger hos nykælvede 1. kalvs køer i AMS.

Figur 1. Ydelsen (kg mælk per dag) hos 1. kalvs køer i økologiske malkekvægbesætninger opdelt efter malkesystem og besætningens ydelsesniveau. (klik på figur for at få den forstørret)

Henvisninger:

1. Mange kælvekvier bliver sat ud i første laktation
2. Lavere ydelse i tidlig laktation hos køer i AMS-besætninger